

II Ca 655/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 13 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sądu Okręgowego Małgorzata Wiśniewska

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. B.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z 12 grudnia 2022 r.

sygn. akt I C 50/21

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w punkcie I. kwotę zasądzoną obniża do 1.893,90 zł (słownie: tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt groszy), oddalając powództwo w zakresie kwoty 562,45 zł (słownie: pięćset sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści pięć groszy);

b) w punkcie II. kosztami procesu obciąża pozwanego w 3/4 części a powoda w 1/4 części i na tej podstawie zasądza od pozwanego na rzecz powoda, z tytułu zwrotu kosztów procesu, kwotę 1.239,40 zł wraz z odsetkami w wysokości odsetek czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 235 zł wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego do dnia zapłaty.

Małgorzata Wiśniewska

UZASADNIENIE

Powód J. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty łącznej 2.456,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty, w tym:

- 1.771,20 zł z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, ze wskazaniem, że należna była z tego tytułu kwota 2.878,20 zł, z czego pozwany zapłacił 830,25 zł (przy czym powód dochodzi tylko części tego roszczenia),

- 685,15 zł z tytułu przechowania uszkodzonego pojazdu, ze wskazaniem, że należne było z tego tytułu 910,15 zł, natomiast pozwany zapłacił 225 zł.

Powyższe roszczenia miały związek ze szkodą, której doznała w dniu 7 października 2020 r. M. K. na skutek uszkodzenia należącego do niej pojazdu M. o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku kolizji drogowej, której sprawca posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. Powód zawarł z poszkodowaną umowę przelewu wierzytelności. Powód wskazywał, że kwoty zapłacone wynikają z decyzji pozwanego.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości. Już w sprzeciwie od nakazu zapłaty wskazał przy tym, że w treści decyzji z 12 listopada 2020 r. jest błąd w zakresie przyznanych poszkodowanej kwot odszkodowania – faktycznie pozwany przyznał poszkodowanej 1.494,45 zł z tytułu kosztów najmu i 400 zł z tytułu przechowania (co wynika z wyliczenia w treści decyzji) i przelew obejmował takie kwoty, czego potwierdzeniem jest dokument przelewu na kwotę 2.594,45 zł (z czego 700 zł stanowiło dopłatę do wartości pozostałości).

W odpowiedzi na sprzeciw powód podniósł, że z decyzji pozwanego wynika, że pozwany wypłacił kwoty wskazane w pozwie, a nadto, że pozwany przed złożeniem sprzeciwu nie złożył oświadczenia, z którego wynikałoby, że przelana kwota 347,20 zł stanowiła odszkodowanie objęte roszczeniem powoda.

Sąd Rejonowy uznał, że kwota należna z tytułu najmu pojazdu zastępczego za 26 dni najmu to 2.878,20 zł, a pozwany zapłacił z tego tytułu 830,25 zł, więc należało zasądzić 1.771,20 zł. Przyjął także, że kwota należna z tytułu przechowania uszkodzonego pojazdu przez okres 26 dni to 910,15 zł, a ponieważ pozwany zapłacił z tego tytułu 225 zł, zatem należało zasądzić na rzecz powoda 685,15 zł.

Apelację od wyroku wniósł pozwany.

Zaskarżył wyrok w części, to jest w zakresie zasądzającym od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 562,45 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 3 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Zarzucił Sądowi I instancji naruszenie: art. 227 k.p.c. w zw. z art. 223 § 1 k.p.c. oraz art. 321 k.p.c., a nadto art. 824¹ § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i przyznanie powodowi odszkodowania przewyższającego wysokość poniesionej przez poszkodowanego szkody, co nastąpiło w wyniku błędnego uznania, że pozwany wypłacił odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie 830,25 zł, a z tytułu parkingu w kwocie 225 zł, podczas gdy faktycznie pozwany wypłacił odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości 1.494,45 zł, a z tytułu parkingu w wysokości 400 zł.

Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 562,10 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 3 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty i stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że pozwanemu wypłacone zostały kwoty 830,25 zł i 225 zł, podczas gdy faktycznie pozwany wypłacił 1.494,45 zł i 400 zł i w sprzeciwie podniósł zarzut spełnienia świadczenia w zakresie kwoty 562,45 zł. Apelujący nie kwestionował ustaleń Sądu Rejonowego co do wysokości kwot należnych powodowi z tytułu najmu pojazdu zastępczego i przechowania uszkodzonego pojazdu. Wskazywał jedynie na spełnienie świadczeń należnych powodowi w większym zakresie, niż przyjął Sąd Rejonowy – wynikającym z przelewu i wyliczeń w treści decyzji.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów poniesionych w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych. Podniósł, że wobec wskazania przez pozwanego w treści decyzji, jakie kwoty przyznaje z tytułu odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów najmu

pojazdu zastępczego i przechowywania wraku, twierdzenia pozwanego, że uznał roszczenia w innych kwotach, są bezpodstawne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była zasadna.

Jako że sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ § 1 k.p.c.), ocena Sądu odwoławczego ograniczona została do zarzutów podniesionych w apelacji (art. 505⁹ § 1¹ i § 2 k.p.c.) i kwestii na gruncie apelacji spornych, a wobec tego, że Sąd odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku będzie zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.), przy uwzględnieniu zarzutów apelacyjnych.

Przy uwzględnieniu materiału przedstawionego w toku postępowania, nie budzi wątpliwości okoliczność, że na poczet należnych poszkodowanemu świadczeń, odpowiednio: 2.878,20 zł z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego i 910,15 zł z tytułu kosztów przechowania uszkodzonego pojazdu, pozwany zapłacił odpowiednio: 1.494,45 zł (a nie 830,25 zł, jak przyjął powód i Sąd I instancji) oraz 400 zł (a nie 225 zł, jak przyjął powód i Sąd I instancji). Taka wypłata została udokumentowana przedstawionym Sądowi orzekającemu dokumentem przelewu kwoty 2.594,45 zł w dniu 13 listopada 2020 r. Powód nie zaprzeczał temu, że otrzymał taki przelew, a Sąd I instancji ustalił, że ww. kwota wpłynęła na rachunek powoda w dniu 16 listopada 2020 r. (zob. uzasadnienie k. 182).

Sąd Rejonowy pominął jednak to ustalenie przy dokonywaniu rozważań co do wysokości roszczeń przysługujących powodowi. Nie odniósł się też w żaden sposób do wyjaśnień pozwanego zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że decyzja z 12 listopada 2020 r. zawierała błędy, gdy chodzi o wyliczenie kwot odszkodowania przyznanych poszkodowanemu z tytułu najmu pojazdu zastępczego i przechowania wraku. Były one niezgodne z wynikiem rachunku uwzględniającego dobową stawkę najmu (110,70 zł brutto za pierwszy dzień najmu oraz 92,25 zł brutto za dalszy okres) i okres najmu uznany przez pozwanego (15 dni). Prawidłowe wyliczenie przy uwzględnieniu tych składowych rachunku to 1.494,45 zł (1 x 110,70 zł + 15 x 92,25 zł). Uwzględniając z kolei, że pozwany uznał za zasadny okres przechowania wraku wynoszący 16 dni po stawce dobowej 25 zł brutto, łączna należność z tego tytułu wyniosła 400 zł. Wypłata dokonana 13 listopada 2020 r. uwzględniała prawidłowe wyliczenie, którego podstawy zostały określone w decyzji.

Nie można uznać, przy uwzględnieniu treści decyzji, że pozwany „jednoznacznie wskazał, jakie kwoty odszkodowania przyznaje z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego i przechowywania wraku w decyzji” wydanej 12 listopada 2020 r., jak podnosił powód w odpowiedzi na apelację. Nietrafny był też zarzut powoda, że nie można uznać, iż pozwany „uznał roszczenia w innych kwotach” niż wskazane w procesie przez powoda. Kwoty wskazane w decyzji jako przyznane odszkodowanie stanowiły bowiem wynik oczywistego błędu rachunkowego przy uwzględnieniu całej treści decyzji. Nie przystawały do elementów stanowiących podstawę obliczenia odszkodowania wskazanych w decyzji, a nadto różniły się od kwoty, której przelew pozwany zlecił w dniu następnym po wydaniu decyzji. Przelew opiewał na kwotę odszkodowania wyliczoną prawidłowo przy uwzględnieniu podstaw wskazanych w decyzji, różną od kwot wymienionych w decyzji. W takich okolicznościach niewątpliwie było, że pozwany świadczył na rzecz poszkodowanego w dniu 13 listopada 2020 r. zgodnie z wydaną decyzją, a dokument przelewu świadczy o wysokości odszkodowania, które pozwany wypłacił z tytułu roszczeń objętych pozwem, co pominął Sąd Rejonowy w rozważaniach prowadzących do wyliczenia należnych powodowi kwot. Trafny był więc zarzut pozwanego, że doszło przy ocenie zebranego materiału dowodowego do naruszenia art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., chociaż nietrafny był zarzut naruszenia art. 321 k.p.c., ponieważ Sąd Rejonowy nie wyszedł poza granice żądania powoda. To, że Sąd Rejonowy żądania powoda uwzględnił, z pominięciem istotnych okoliczności wynikających z treści decyzji z 12 listopada 2020 r. i dokumentu przelewu z 13 listopada 2020 r., nie oznacza, że wyszedł poza granice żądania powoda, ale że nieprawidłowo ocenił zebrany materiał i ustalił istotne dla rozstrzygnięcia fakty. Do naruszenia art. 824¹ § 1 k.c. doszło natomiast na skutek

uwzględnienia żądania powoda w zakresie kwoty 562,45 zł, mimo że została ona poszkodowanemu wypłacona przez ubezpieczyciela już w dniu 13 listopada 2020 r.

Powyższe oznacza, że do dopłaty na rzecz powoda (jako nabywcy wierzytelności) pozostało odpowiednio: 1.383,75 zł z tytułu odszkodowania obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego i 510,15 zł z tytułu przechowania pozostałości pojazdu, wobec czego Sąd Rejonowy powinien zasądzić na rzecz powoda łącznie 1.893,90 zł, a nie 2.456,35 zł. Różnica pomiędzy kwotą należną a zasądzoną, jak trafnie wyliczył apelujący, wynosi 562,45 zł, i w zakresie tej kwoty Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok, umniejszając o tę kwotę należność zasądzoną na rzecz powoda w punkcie I. wyroku Sądu Rejonowego (punkt 1. lit. a) wyroku), na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Zmianie podlegał także punkt II. wyroku Sądu I instancji, to jest rozstrzygnięcie o kosztach procesu, stosownie do ostatecznego wyniku postępowania (punkt 1. lit. b) wyroku), zgodnie z art. 100 k.p.c. Powód wygrał ostatecznie proces w około 3/4, a pozwany w 1/4, i w takiej proporcji strony powinny pokryć koszty procesu. Suma kosztów w I instancji wyniosła 2.875,27 zł, z czego powód poniósł koszty w łącznej wysokości 1.958,27 zł (900 zł + 200 zł + 17 zł + 841,47 zł), a pozwany poniósł koszty w wysokości 917 zł. 3/4 z ww. sumy kosztów to 2.156,40 zł i w takiej wysokości koszty procesu powinien ponieść pozwany, a 1/4 z ww. sumy kosztów to 718,87 zł i w takiej wysokości powinien ponieść koszty procesu powód. Z powyższego rozliczenia wynika, że należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda 1.239,40 zł (1.958,27 zł – 718,87 zł).

O kosztach procesu za postępowanie apelacyjne Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., uwzględniając jego wynik, to jest uwzględnienie apelacji pozwanego w całości. Wobec takiego wyniku postępowania apelacyjnego powód powinien zwrócić pozwanemu koszty poniesione w związku z postępowaniem apelacyjnym w całości, co prowadziło do zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kwoty 235 zł, na którą składają się: opłata sądowa od apelacji – 100 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika – radcy prawnego w wysokości 135 zł, przy uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia (563 zł) oraz przepisów § 2 ust. 1 pkt 2) w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Małgorzata Wiśniewska